

firmy Alois R. na zabavenou a k vybrání přikázanou pohledávku částku 3.772 Kč 90 h, pak dne 22. února 1929 částku 150 Kč a by nepřijala dne 21. února 1929 přepsáním z konta povinného na konto svého zmocněnce Dr. Františka K-a od poštovního šekového úřadu v Praze částku 30.013 Kč 85 h. Podle § 312 ex. ř. jest vymáhající věřitel oprávněn toho, co bylo placeno na pohledávku přikázanou k vybrání, použití k uspokojení své pohledávky až do její výše. Částka 3.922 Kč 90 h od firmy Alois R. a částka 30.013 Kč 85 h od poštovního šekového úřadu přešla do majetku vymáhající věřitelky a její pohledávka byla do výše těchto částek zaplacená (§ 312 ex. ř.). Co se týče pozdějšího zpětného přepsání 30.013 Kč 85 h z konta Dr. Františka K-a na účet exekučního soudu, dovodil případně rekursní soud, že nemělo právní účinnosti, ježto se stalo bez souhlasu vymáhající věřitelky, pokud se týče jejího zmocněnce. Podle § 12 vyr. ř. nenastanou účinky vyrovnacího řízení rušící zástavní právo, bylo-li za exekuce před zahájením vyrovnacího řízení placeno. Nemělo proto zahájení vyrovnacího řízení u povinného ke dni 8. března 1929 vliv na dřívější zaplacení částek 3.922 Kč 90 h a 30.013 Kč 85 h vymáhající věřitelce a nepochybil rekursní soud, vycházeje z tohoto stanoviska a zamítнув z toho důvodu návrh dovolacího rekurenta, by zástavní právo vymáhající věřitelky co do částky 3.922 Kč 90 h, pohledávky za firmou Alois R. a částky 30.013 Kč 85 h za poštovním šekovým úřadem v Praze bylo prohlášeno za zaniklé a by posléz uvedená částka byla ze soudní úschovy vydána dovolacímu rekurentu.

Čís. 9824.

Složil-li poddlužník na soudě pohledávku, jež byla přikázána vymáhajícímu věřiteli k vybrání, a byl-li ten, kdo tvrdil, že mu byla pohledávka před zabavením postoupena, poukázán se svým nárokem na pořad práva, jest poukázán oprávněn domáhati se na vymáhajícím věřiteli žalobou o plnění, by vymáhající věřitel trpěl, by mu byly na soudě složené peníze přikázány a vyplaceny.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1930, Rv I 1245/29.)

Žalovanému byla exekučně přikázána k vybrání pohledávka, již poddlužník složil na soudě. Žalobce, tvrdě, že mu na soudě složená pohledávka byla postoupena, domáhal se na žalovaném, by byl uznán povinným trpěti, by na soudě složené peníze byly přikázány a vyplaceny žalobci. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil a uvedl v otázce, o níž tu jde, v důvodech: Uplatňovaný důvod nesprávného právního posouzení věci, a to nejprve po stránce formální, spatřuje strana žalovaná v tom, že žaloba, o níž tu jde, jako taková a napadený rozsudek podle ní vydaný jsou po stránce právní úplně pochybené a nesprávné, neboť přes to, že exekuční soud v usnesení ze dne 16. dubna 1928 odkázal žalující stranu s jejím odporem na pořad práva podle § 231 ex. ř., ne-

může oprávněnost žaloby na tomto usnesení býti založena proto, že předpis § 231 ex. ř. platí výlučně jen při exekuci na věci nemovité. Nehledíc k tomu, měl nárok strany žalující na složené peníze býti správně uplatňován žalobou vylučovací podle § 37 ex. ř., ana žalující strana tvrdí, že zabavená pohledávka byla jí před zabavením smlouvou postoupena, že se proto v žalobě té měla žalující strana domáhati výroku o nepřípustnosti exekuce na zabavenou pohledávku, že však žaloba, o niž jde, žalobou vylučovací není. Dále žalovaná strana vytýká, že žaloba jest i z toho důvodu právně pochybenou, že její žalobní prosba nevyhovuje podmínkám žaloby ve smyslu §§ 231 a 233 ex. ř., že žaloba podle těchto ustanovení jest žalobou určovací řešící otázku přednosti dvou věřitelů, nikoli žalobou petitorní, již jest právě žaloba, o niž jde, že se žalující strana podle toho měla domáhati výroku, že jí přísluší přednost před pohledávkou strany žalované a že jako taková započítaná bude do zabavené pohledávky před pohledávkou strany žalované, kdežto prosba žaloby, o niž jde, jest již pouhým důsledkem soudního výroku o určení přednosti a není třeba o tuto povinnost, trpěti výplatce, se zřetelem na ustanovení §§ 233 a 285 ex. ř. zvláště žalovati. Tyto výtky nejsou však podle názoru odvolacího soudu zákonem odůvodněny. Složení na soud ve smyslu § 307 ex. ř. podlužnicí peněz tvořících předmět žaloby stalo se proto, že si na ně činila právo jednak strana žalovaná jako vymáhající strana v exekuci vedené na pohledávku Karla T. za firmou G., jednak strana žalující z důvodu postupu pohledávky nastavšího prý před jejím zabavením. Ježto § 307 ex. ř. nerozeznává mezi nároky, které se na pohledávku činí, nutno při rozhodování o vydání složené hotovosti přihlížeti také k nároku vznesenému na pohledávku z důvodu postupu. To se však státi může jen tím způsobem, že se k rozvrhu složené hotovosti ustanoví rozvrhový rok, při němž o tvrzeném nároku z důvodu postupu podle § 213 ex. ř. bude jednáno a strana nárok ten vznášející, nedojde-li k dohodě o vydání ve smyslu § 231 ex. ř. bude poukázána se svým odporem za podmínek citovaného předpisu na pořad práva. Tento názor vyslovilo již rozhodnutí nejvyššího soudu čís. sb. 2802. Správně proto byla usnesením exekučního soudu ze dne 16. dubna 1928 žalující strana s odporem proti vydání složené hotovosti straně žalované poukázána ve smyslu § 231 ex. ř. na pořad práva za podmínek citovaného ustanovení. Proti tomuto usnesení si žalovaná strana nestěžovala, ač usnesení to jí bylo doručeno a právo ke stížnosti proti němu i ve směru odkázání strany žalující na pořad práva jí příslušelo. Že ustanovení § 231 ex. ř. platí jen při exekucích na věci movité, není podle řečeného správným a vysvítá zejména nesprávnost tohoto názoru i z ustanovení § 298 obč. zák. a § 286 ex. ř., podle nichž předpisy §§ 212 až 214, 229, 231 až 234 a 236 ex. ř. mají platnost také při exekucích na pohledávky. Právě proto žaloba, o niž jde, jest žalobou ve smyslu § 231 ex. ř. provádějící odpor vznesený při roku rozvrhovém dle § 213 ex. ř. Základem odporu jest v souzeném případě tvrzený postup zabavené pohledávky straně žalující před jejím zabavením, tudíž tvrzené právo vlastnické k pohledávce. Jest správným, že právo vlastnické

k exekučně zabavené pohledávce jest uplatňovati žalobou vylučovací ve smyslu § 37 ex. ř. Podle celého svého obsahu jest žaloba, o niž jde, takovouto žalobou, tvrdíc právo vlastnické k zabavené pohledávce na základě postupu a bezúčinnost nabytého exekučního práva zástavního k ní stranou žalovanou; okolnost, že žalobní prosba nezní výslovně na uznání nepřipustnosti exekuce proti žalující straně, nečiní však v souzeném případě žalobu pochybenou a nepřipustnou, ana její prosba obsahuje na místo výroku určovacího prosbu o plnění, pokud se týče o strpění, by k soudu složená částka s úroky vydána byla straně žalující; prosba tato jest prostým podle § 231 ex. ř. přípustným důsledkem toho, že exekuce jest ohledně složených peněz proti žalující straně nepřipustnou. Nebylo proto závadou, že se žalobní prosba nedomáhá výslovně výroku o nepřipustnosti exekuce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Nesprávné právní posouzení věci vytýká dovolatel napadenému rozsudku proto, že žaloba jest po formální stránce pochybená, poněvadž v souzeném případě byla přípustná jen žaloba podle § 37 ex. ř. a, byla-li podána žaloba podle § 231 ex. ř., měla býti podána žaloba určovací, nikoliv petitorní. Nelze o tom pochybovati, že žalobkyně byla oprávněna podati na dovolatele žalobu podle § 37 ex. ř. Na omylu jest však dovolatel, domnívaje se, že byla přípustná jen žaloba podle tohoto místa zákona. Dovolatel připouští, že poddlužník právem složil podle § 307 ex. ř. zabavenou pohledávku na soudě. Jak tento nejvyšší soud již vložil a odůvodnil v rozh. sb. n. s. čís. 2802, není tím exekuce na pohledávku skončena. K rozvrhu složených na soudě peněz jest naříditi rok, pojednati o nárocích na vydání uložených peněz a při odporujících si nárocích odpor buď ihned vyříditi nebo za podmínek § 231 ex. ř. odkázati na pořad práva. To se také stalo v tomto případě. Dovolatel přezírá, že také v citovaném rozhodnutí šlo o postup pohledávky. Z toho vyplývá, že i v tomto případě jest použití obdobně jako při rozvrhu dražebního výtěžku za movité věci podle § 286 ex. ř. zákonitých ustanovení tamtéž citovaných. Nesejde na tom, že žalobkyně podala petitorní žalobu, neboť, má-li podle § 233 ex. ř. býti v rozsudku, kterým se vyhovuje odporu, byť by i nebylo žádáno za to, určeno, kterému věřiteli a jakou částkou vyplacena býti má sporná část podstaty, není zajisté nepřipustné, by obdobný žalobní návrh nebyl pojat již do žaloby. Odvolací soud nepochybil tedy po právní stránce, vyhověv žalobě.

Čís. 9825.

Rukojmí nemá proti hlavnímu dlužníku nároku na náhradu útrat sporu a exekuce, vzešlých vymáháním zaručeného dluhu proti rukojmímu.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1930, Rv II 274/29).